

РТБ Бор је од свог оснивања 1938. па до данас укупно произвео 160 тона злата. Рекорд је забележен 1975. године кад је произведено 5,2 тона злата, односно 1979. кад је добијено 55 тона сребра.

Према последњој анализи Светског савеза за злато Србија је са 17 тона златних полуга што чини близу пет одсто укупних девизних резерви, водећа земља у региону по количинама тог племенитог метала депонованог у трезорима Народне банке. Следе је Македонија са 6,8 тона златних резерви, Словенија са 3,2 тоне и Босна и Херцеговина која има три тоне. На последњем месту је Албанија са 1,6 тона злата, док Хрватска и Црна Гора нису на листи од сто ранжираних земаља.

Мало је оних, међутим, који знају да је готово сва количина "жутог блага", која Србија рангира на 59. место у свету, произведена у Рударско-топионичарском басену Бор, јер комбинат бакра једини у Србији има фабрику за добијање злата.

- Званична статистика о производњи племенитих метала у Бору води се од 1938. године. Од тада до данас, у РТБ-у је произведено око 160 тона злата. У обавези смо да све произведене количине најпре понудимо Народној банци Србије, а тек ако би она одбила да по берзанској цени откупи борско злато, што се досад није десило, могли бисмо да тражимо посебну дозволу за извоз. Злато, дакле, остаје у Србији и то је веома добра државна одлука. Оно сија, чак и у кризи и то нас, између осталог, обавезује да убрзамо отварање нових златоносних лежишта и повећамо производњу племенитих метала - каже генерални директор РТБ-а Благоје Спасковски.

Фабрика за добијање племенитих метала се ушушкала у "скуте" Топионице и рафинације, добро је чувана и ретко кад посећивана. Контрола приликом уласка и изласка је ригорозна, а ту су и детектори за метал. Справа би реаговала чак и на златни опиљак ако би вам се случајно заглавио испод нокта. Поступак добијања злата није никаква тајна и технолошка шема за прераду анодног муља налази се одмах на уласку у погон.

- Први корак је одбацивање, а онда се из анодног муља одваја селен. Након селена добијамо прженац и он се шаржира у дорепећина. Топљење почиње када скупимо 10 до 15 дана. Потом иду фазе редукционог и оксидационог топљења, добија се доре-метал који се излива, а из њега најпре издвајамо сребро, па злато и на крају платину и паладијум. До злата се на овај стандардни начин долази од 1969. године, јер је толико стара технологија, а и овај погон - рекао је директор ТИР-а Бобан Тодоровић.

Златна полуга у облику велике штангле чоколаде чистоће је 99,99 одсто и тешка тачно 12,5 килограма. Данашња једна полуга је коштала око пола милиона долара, јер је тренутно килограм злата на Лондонској берзи непуних 40 хиљада долара (фина унца, односно 31,1 грам вреди око 1.244 долара), док ће већ сутра бити други износ, јер се цена злата свакодневно мења.

~~Србија има највише злата на Балкану~~